

*2910 • 08-37-40-200

בס"ד, בית מדרש המאיר לארץ | שנה שמינית - ה'תשפ"ה | גליון 411

כי תצא | השמירה וההשגה הרוחנית תלויה במדת היראה והקדושה

מסירות אל הנפש

שביבי אור בפנימיות, חסידות וקבלה
מתורת אבינו מו"ר הרב יורם מיכאל אברג'ל זיע"א

עפ"י שיעורי בנו וממשיך דרכו הגה"צ
מו"ר הרב ישראל אברג'ל שליט"א

גליון זה הוקדש על ידי ה"ה יואל יפרח ה"ו
לשפע ברכה, הצלחה וישועה בגו"ר.

מסילות אל הנפש

השמירה וההשגה הרוחנית תלויה במדת היראה והקדושה

- הרוע מצליח לשרוד! 1
מחמישה מתעלים לשורש..... 4
תכלית הכל - בגין דישתמודעון ליה 10
ביאור סוגי כלי הנשק 13
בסיס הכל - האחדות 18
סכנה ושמה 'חנופה'! 20
עם ישראל - קיום העולם 21
העולה מן האמור להלכה ולמעשה 26

הזמינו לבית או לעסק
קופת צדקה מהודרת

הצטרפו לשיעור היומי
עם משלוח עד הבית!

בית המדרש המאי"ר לארץ

הדפסת והפצת ספרי מוריש ורבינו הרב יוסף מייכאל אברהם זצ"ל

08-37-40-200/*2910 ☎ הקציר 666 ת.ד 345 נתיבות 8771301

office@h-l.org.il @ 077-223-1130 📧

www.hameir-laarets.org.il 🌐 המאיר לארץ 📺

054-26-380-26 📞 08-649-9859 📞 08-930-1335 ☎

לקבלת 'רגע של אור'

קו 'המאיר לארץ'

בית ההוראה - עהרת הבית

ע"ר 580654762 | למוסד אישור מס הכנסה לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודה

- כל הזכויות שמורות -

פרשת כי תצא

הרוע מצליח לשרוד!

ומאז, מאותה עת בה השתחררו כל כחות הטומאה, הלכה הארץ ונכבשה לפניהם, מחוז אחר מחוז...

אנשים הסתובבו בעולם, כשהטומאה מלפפת ומקיפה אותם מכל צדדיהם... וכך הלך העולם והתדרדר מטה מטה...

אלף חמישים ושש שנים חלפו מעת חטא אדם הראשון, והקב"ה החליט להתחיל בטיהור העולם, ושלח לעולם את נשמתו של נח כדי להביא נחמה לעולם. ולכן נקרא שמו 'נח', כמו שנאמר: "וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לְאָמֹר זֶה יִנְחָמֵנוּ מִמַּעַשְׁנוּ" (שם ה, כט)...

על נח הוטלה השליחות לטהר את העולם, ולכן הוא היה מוכיח אותם ללא הרף וללא ליאות...²

ביום הששי של בריאת העולם ברא הקב"ה את אדם הראשון, הכניסו לגן עדן, וציווה אותו ואמר: אדם! "מכל עֵץ הָגֵן אָכַל תֹּאכַל, וּמִעֵץ הַדְּעִית טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ" (בראשית ב, טז-יז).

הציווי הזה נראה פשוט, אך הוא כלל לא היה פשוט! כחות הטומאה שעמדו ליד אדם הראשון, ריכזו כחות ופתחו במלחמה רוחנית גוראה... וכעבור שעה בלבד! נכשל אדם הראשון ואכל מעץ הדעת!

בעקבות החטא קיבלו כל כחות הטומאה (גם אותם שהיו כלואים בנוקבא דתהומא רבא) רשות לפרוץ את כל המחסומים והשערים הרוחניים שהגינו על העולם, ולחדור פנימה אל תוך העולם הזה.

מעין החכמה

נח היה מכריז ומוכיח לדורו (לפיד - פירושו הכרזה), ואומר להם: חזרו בתשובה, ואם לא, ה' יביא מבול.

אך כל דור ביזו אותו (יבזו) וקיללו אותו וצחקו על תמימותו, ואמרו לו: עליך יבוא המבול.

1. וזה לשון הגמרא הקדושה (סנהדרין לח): בשעה תשיעית נצטוו שלא לאכול מן האילן, ובשעה עשירית סרח ואכל...

2. וכמו שנאמר: "לפיד בוז לעשותות שאָנן נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי רָגְלִי" (איוב יב, ח). ואמרו במדרש (בראשית רבה, פרשה ל - אות ז):

אך הוא לא הצליח!

העולם התדרדר כל כך, עד שכבר לא נשאר לקדושה שום מקום אחיזה. העולם נהיה רע בתכלית!...³ ואז החליט הקב"ה להביא מבול של מים, ועל ידו להשמיד את הטומאה...⁴

אך בסופו של דבר זה לא הצליח, וגם אחרי המבול שרדה הטומאה! וצריך להבין איך? איך אחרי טיהור העולם הצליחה הטומאה לשרוד?

ובאמת זו שאלה גדולה.

ומצאנו להגה"ק רבי יקותיאל יהודה הברשטאם זיע"א (שפע חיים, תורה ומועדים - חלק א עמוד רמו) שביאר כך:

לנח היה חטא אחד ויחיד, והוא, שלא ביקש רחמים על בני דורו, הוא לא התפלל

עליהם שיחזרו בתשובה, ובגלל שהוא לא התפלל עליהם נשארו האנשים ברשעותם.

חוסר התפילה הראה על נקודה אחת קטנה של השלמה עם הרוע.

ומכיון שהקב"ה מתנהג עם האדם מדה כנגד מדה, ולכן גם כשהמבול טיהר את העולם, הוא לא כילה הכל, ונשארה נקודה אחת של רוע, והוא עוג מלך הבשן!

וזה נרמז בפסוק: "וַיִּשְׁאָר אֶךְ נֶחַ וְאַשֵּׁר אֹתוֹ בַּתֶּבֶה" (בראשית ז, כג), דהנה המילה 'אֶךְ' משמעותה מיעוט, ללמדנו שבסוף המבול ירד נח ממדרגתו (מכיון שלא התפלל על בני דורו).

ועל ידי מה נגרם המיעוט: 'אֶךְ נֶחַ' - בגימטריא **עוג**! (דעת זקנים לבעלי התוספות).

מעין החכמה

דע כי יש הנהגה מסותרת, שבאם הרשעים הגיעו כבר לכלות את העולם ברשעתם, אז מתערבת בחינת ההנהגה העליונה שלמעלה מבחינת הטבע **לבטל מהם כח בחירתם!**

וזה בבחינת האומר לים: "עַד פֹּה תִבּוֹא" (איוב לח, יא), שכמו שהקב"ה שם שפה לים המשמשת כחומה לגלי הים שלא יתנשאו לשטוף את העולם, כך כאשר "וַיִּמְשְׁכֵיךְ נֶשְׁאוֹ רֹאשׁ... וַיִּתְּעֶצּוּ עַל צְפוֹנֶיךָ" (תהלים פג, ג-ד), מתערב כח אלקי לעכב בעד הטומאה ואומר: "עַד פֹּה תִבּוֹא"....

3. כתב הרמח"ל זיע"א (קנאת ה' צבאות - עמוד נד, הוצאת מכון הרמח"ל, וז"ל:

דע כי בזמן המבול ניתן רשות לסטרא אחרא להתפשט על כל הארץ, כי כבר נשחתה ברוב הרע שהמשיכו עליה הדורות החטאים ההם. ועל כן ניתן לה הרשות הזו, עד שתקח את כל השייך לה, אחר כך תשוב למקומה בנוקבא דתהומא רבא...

4. כתב השפע חיים מצאנו (תורה ומועדים, חלק כ - עמוד תכה), וז"ל:

אֲכָרִית אֶת שְׁמוֹת הָעֶצְבִּים מִן הָאָרֶץ וְלֹא
יִזְכְּרוּ עוֹד... וְאֵת רֹחַ הַטְּמָאָה אֲעֵבִיר מִן
הָאָרֶץ" (זכריה יג, ב)...

אך הקדמנו את המאוחר, ועתה נמשיך
עם מהלך הדורות, ונספר מה
שאיירע בצאת ישראל ממצרים...

החטא שהיה בנח גרם לכך שעוג ישאר,⁵
ועל ידי הרשע הזה שרדה הטומאה.⁶

ועתה אחרי המבול (שהטומאה שרדה) כבר
לא תימחה הטומאה עד שהקב"ה
בעצמו יעביר את רוח הטומאה, וכמו
שנאמר: "וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נֶאֱמָר ה' צָבָאוֹת

מעין החכמה

אמר רבי יהושע: 'המלאכים אש לוחט הם,
שנאמר: "מִשְׁכָּנֵינוּ אֵשׁ לִהְיוֹת" (שם קד, ד)...
ובשעה שנפלו ממקום קדושתן חזר כחן
וקומתן כבני אדם, ולבשו גוש ועפר, שנאמר:
"לָבַשׁ בְּשָׂרִי רֶמֶה וְגוֹשׁ עָפָר" (איוב ז, ה). מיד
קלקלו עם בנות האדם שהיו יפות ולא יכלו
לכבוש את יצרן... ומהם נולדו הענקים
המהלכין בשרירות לבם, ובגובה קומתם,
ומשלחים ידם בכל גזל וחמס ובשפיכות דמים.
ובאותו דור נולד לשמחזאי בן וקרא לו 'עוג'.

וכתב בספר הישר (סוף פרשת בראשית):

דור המבול הפליאו להרשיע, והקב"ה
החליט להשמיד את הבריאה! ויאמר
ה' אל נח בנה תיבה והבא עמך מכל החי.

ותאמר לכל מי שנכנס עמך שאסור לשמש
בתיבה. נח קיים את רצון ה' והכניס
מכל החי, וגם את שמחזאי הכניס לתיבה.

כשמוע עוג (בנו של שמחזאי) כי חפץ הקדוש
ברוך הוא למחות את כל היקום על
ידי המבול, בא אל נח ושיטח תחינתו בפניו
שיכניסוהו אל התיבה וימלט נפשו מן הרעה,
התבונן נח אל מדותיו העצומות וירא כי לא
יוכל להכניסו פנימה כי גבה קומה הוא עד
למאוד, חשב בלבו: 'שוא פחדו של הענק הזה

5. ובגלל החטא הזה הוצרך נח להתגלגל
במשה רבינו, ואחד הדברים
שמשה רבינו תיקן, היה, שהרג את עוג...

6. ונרענן את הזכרון:

אחר שגורש האדם מגן עדן, נולדו לו בנים
ובנות ומהם נפוצו כל הארץ, והנה
הגיע דור המבול. כל בני אותו הדור נמשכו
אחר החומר, בתאוות ממון, בתאוות נשים,
ובתאוות אכילה.

ובכך מנעו מאור הנשמה מלהאיר בגוף, וכך
העולם הלך ונחשך, הרוחניות נעלמה,
ואזי עמדו שני מלאכים ברקיע **שמחזאי**
ועזאל ואמרו לפני:

רבנו של עולם, הלא אמרנו לפניך כשבראת
את עולמך: "מָה אֶנּוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ" (תהלים ח, ה). אמר להם: 'ועולם מה יהא עליו?'

אמרו לו: רבנו של עולם, אנחנו ניישב
אותו! אמר להם: גלוי וידוע לפני
אם אתם שרויין בארץ היה שולט בכס יצר
הרע והייתם קשים מבני אדם.

אמרו לו: 'יתן לנו רשות ונדור עם הבריות
ותראה איך אנו מקדשין שמך!' אמר
להם: 'רדו ותדורו עמה'.

מחמישה מתעלים לשורש...

מלחמה כנגד המצרים שהתרחשה על גדות ים סוף, ומלחמה כנגד עמלק שפרצה ברפידים.

וביום החמישים לצאתם ממצרים, יום מתן תורה, הם זכו למדרגה רוחנית עליונה מאוד. עד עתה היה להם חמישה כלי נשק, ועתה הם התעלו לשורש הנשק - והוא החרב!

בקושי 40 יום הם החזיקו בחרב הזאת, וביום ה-40 חטאו בעגל, והקב"ה לקח מהם את החרב הזאת, וכמו שנאמר (לאחר חטא העגל): "וַיִּתְּנָצְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדָיִם מִקֶּרֶן חֶרֶב" (שמות לג, ו), ותרגם יונתן (בתרגום לעברית): "ויתרוקנו בני ישראל מן

ב-ט"ו בניסן, שנת 2448 לבריאה, יצאו עם ישראל ממצרים. ומגלה לנו התורה הקדושה שביצאתם הם לקחו אתם כלי נשק, וכמו שנאמר: "וַחֲמִשִּׁים עֶלֶז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאָרֶץ מִצְרַיִם" (שמות יג, יח), ופירש רש"י: "וַחֲמִשִּׁים" - אין 'חמושים' אלא מזויינים.

ובתלמוד ירושלמי (שבת פ"ו ה"ד) פירטו יותר ואמרו, שהם יצאו עם חמישה כלי נשק, והם: סיף, קשת, תריס (סוג של מגן), אלה, ורומח, וזה פירוש המילה 'חֲמִשִּׁים' (חמישה כלי נשק).

ארבעים ושלשה ימים הם צעדו במדבר, ובמהלכם הם חוו שתי מלחמות.

מעין החכמה

נמצא שעוג נולד קודם המבול וסיחון נולד בתיבה. המבול הסתיים סיחון ועוג התיישבו בארץ וטומאתם התפשטה על כל הארץ....

וכתב הגה"ק רבי יצחק מאיר אלתר זיע"א (שפת אמת, דברים - שנת תר"מ), וזתו"ד:

סיחון ועוג היו קליפות קשות מאוד, וטומאתם התפשטה על פני כל הארץ.

והנה יש לנו באדם שני טומאות מרכזיות: טומאת המחשבה, וטומאת הלב. ודע, שסיחון מלך חשבון היה הקליפה שהפיצה טומאת המחשבה. ועוג מלך הבשן היה הקליפה שהפיצה את טומאת הלב...

שהרי אף אם יגבהו המים ויכסו את פני כל הארץ לא יגיעו אלא עד קרסוליו, פנה אל עוג ואמר אליו: 'רצוני שתישבע לי שלא תרע לבני ולא תפגע בם כל ימי חיותך על פני האדמה'. נשבע לו עוג והבטיח כי לא יזיק כלל לבניו.

אמר לו נח: 'אם כן, קפוך ועלה על אחד מן הקרשים המחוברים לתיבה'. העפיל עוג וישב על הקורה מבחוץ אז קרע נח אשנב בכותל ומשם הושיט לו את מזונו כל עת רדת המבול.

ובתוך התיבה, שמחזאי הרשיע ובא על אשתו של חם והתעברה ממנו בסיחון, וכדי לחפות עליה שימש חם עם אשתו בתיבה.

'מִשְׁנָאִי' - אלו שונאי ישראל, שכל השונא את ישראל שונא את מי שאמר והיה העולם, שנאמר: "וּמִשְׁנָאִי נִשְׁאָר רֹאשׁ" (תהלים פג, ג), ומי הם? "עַל עֲמָךְ יַעֲרִימוּ סוֹד" (שם פסוק ד) ... (עכ"ל).

מכיון שכחות הטומאה שרדו (על ידי עוג מלך הבשן), וגם נלקח מעם ישראל עֲדָיִם שקיבלו בהר חורב, אין ברירה, מלחמות עדיין קיימות,⁸ ולכן עמד משה רבינו וביקש רחמים: יהי רצון שהקב"ה ילחם לעם ישראל בכל מלחמותיו...

ונבאר את מה שכתבנו....

עיסור זייניהם של שמו הגדול מפורש כתוב בהם, שניתנו להם למתנה מן הר חורב'.

לאחר שנלקחה מעם ישראל החרב הזו, נשארו ישראל עומדים למרגלות הר סיני עוד 315 ימים, ובימים האחרונים (לפני שהמשיכו במסעם לארץ ישראל) עמד משה רבינו והתפלל: "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וַיִּפְצוּ אֵיבֶיךָ וַיִּנָּסוּ מִשְׁנָאִיךָ מִפְּנֶיךָ" (במדבר י, לה).⁷

ופירש רש"י (שם):

'וַיִּפְצוּ אֵיבֶיךָ' - המכונסין.

'וַיִּנָּסוּ מִשְׁנָאִיךָ' - אלו הרודפים.

מעין החכמה

פראג. הניגון המתוק והערב הזה, הבוקע מעמקי הלב היהודי בשעה שהוא נפגש עם אותיות הגמרא הקדושה, הוא המנגינה היפה ביותר בעולם!

ושונאי ישראל שחיו בעיר פראג חרקו שינים מקנאה ותסכול, 'יממה הם כל כך שמחים! חייבים להשתיק אותם!'

ובשיתוף עם המלך, הם החלו לדכא את היהודים, ולגזור עליהם גזירות קשות ומרות....

מצבם של היהודים הלך ונעשה גרוע מיום ליום... עד שהצדיק הנעלם, רבי אדם בעל שם, החליט לצאת למלחמה....

רבי אדם שהיה אחד מן הצדיקים שניתן להם רשות מן השמים להשתמש בשמותיהם הקדושים של הבורא יתברך, הבין

7. וזה לשון הגמרא הקדושה (שבת קטו:), תנו רבנן: "וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה" (במדבר י, לה), פרשה זו עשה לה הקדוש ברוך הוא סימניות מלמעלה ולמטה, לומר שאין זה מקומה.

והיכן מקומה? אמר רב אשי, בדגלים.

ופרשת הדגלים נאמרה: "בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשָּׁנָה בִּשְׁנֵי הַשָּׁנִית לְצֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם" (שם א, א).

8. למרות שלאחר חטא העגל נלקח מעם ישראל הכח, ישנם צדיקים שקיבלו כחות ויכולת מופלאים, והם השתמשו בזה כדי ללחום באויבי ישראל.

ובענין זה נספר (כל סיפורי בעל שם טוב - חלק א עמוד צז, לגאון רבי ישראל יעקב קלפחולץ זיע"א):

ניגון הגמרא - שפת הנשמה של היהודי הנצחי - נשמע גם בסימטאות העיר

מעין החכמה

הסכים המלך לבקשתו ונשבע לו בחייו. אז גילה לו היהודי כי שמו הוא רבי אדם בעל שם...

לאחר מכן, ניגש הרב לפעולת ההצלה, פרץ את התיבה והוציאו לחופשי. גם יעץ לו להחליף עמו בגדים לבל יכירוהו שומרי בית האסורים.

במרחק של כמה מטרים מהמקום עמדה עגלתו של היהודי מוכנה לנסיעה הביתה, אל העיר פראג. ציית המלך להוראות שקיבל מהיהודי וחיש מהר היו שניהם בדרך אל עיר מלכותו - פראג. הם נסעו יומיים תמימים וכשהתקרבו אל העיר אמר היהודי למלך:

עתה טרם היכנסך לעיר הסתפר ורחץ גופך, חזור ולבש את בגדי מלכותך ובוא אל העיר כיאות למלך, אך זכור ואל תשכח את כל הטובה שעשיתי לך, כי טבע האדם לשכוח צרה שהיתה לו. כאות זכרון הנני מבקש ממך שתכניס לקופסא את שערות ראשך שגזזת והשאר זאת כמזכרת נצח על כל מה שגמלתיד.

חיפש המלך במה להכניס שערות ראשו הקצוצות ומצא את קופסת הטבק שלו, ונפרדו איש מעל רעהו. אז נכנס המלך אל רחוב ארמונו ומשם צעד בהוד אל גינת חצרו. כשנכנס לטרקלינו וישב לנוח - הקיץ לפתע מחלמו הארוך. מבוהל ונרעד כולו, אחוז במחשבות מבעיטים עד אבוד עשתונות, קם וצעק צעקה גדולה ומרה. הוא דרש ממשרתיו להאיר מיד את כל אורות חדרו.

המשרתים שלא הבינו פשר זעקותיו המשוועות, מיהרו למלא את פקודותיו, אך בהיסוס רב עשו זאת. בראות

שכעת אין ברירה, ואם ברצונו להכניע את טומאת שנתם ליהודים, הוא חייב להשתמש בשמות הקודש. והוא השתמש...

הלילה פרש את כנפיו, המלך לבש פיג'מה מלכותית והלך לישון... והנה בחלומו, ראה המלך, כיצד שליט מדינה אחרת יוצא לקראתו למלחמה. הם התקרבו פנים אל פנים ולאחר דו קרב קצר נשבה מלך פראג. פחד גדול נפל על המלך בראותו תיבת ברזל גדולה וחשוכה הנגררת אליו. אכן נכון ניחש המלך, לתוך תיבה זו הכניסוהו כאשר שבוי. תיבה זו צינוק היתה, ממדיה היו בדיוק לגוף אדם אחד, מבלי יכולת לנוע בה. בראש התיבה היה אשנב קטן דרכו קיבל המלך פת במלח ומים במשורה...

בתוך תיבה זו 'בילה' המלך ששה חדשים של סבל איום ונורא...

יום אחד בא אליו יהודי הדור שעמד מול האשנב וזעזע את המלך בהופעתו הפתאומית. התקרב היהודי אל האשנב ושאל את המלך בקול מעודד: 'התחפוץ לצאת לאור העולם?'

'בשמחה' ובדממע אם רק אוכלי - ענה המלך האומלל.

'ומה' יהיה שכרי? - שאל היהודי.

'עד' חצי מלכותי אתן לך! - ענה המלך.

'לא' כסף ולא מלכות אבקש, רק משאלה אחת תקיים עבורי והיצלתיך - אמר היהודי.

ובכן - המשיך היהודי ואמר - הבטח לי כי בשובך אל כסא מלכותך תבטל את הגזירות הרעות שגזרת על היהודים.

מעין החכמה

בחוסר סבלנות חיכה המלך לבואו של הרב. מדי פעם השקיף בעד החלון וקיווה לראותו במהרה. עברה שעה ועוד שעה והנה מרכבת סוסים מתקרבת ומתוכה יוצא אדם בעל הוד והדר.

הכיר המלך את היהודי שהצילו, רץ לקראתו חיבקו והכניסו בחביבות לארמון. כשישבו יחד ליד השולחן שאל המלך את הרב: 'כיצד אסביר למשרתי דבר היותי בשבי, בשעה שהללו טוענים שישנתי כל הלילה הזה במטתי! הרי אתה בעצמך תוכל להיות עד לשבוי'.

אמת דיברת, ונכון הוא סיפורך - ענה רבי אדם בעל שם - אך גם עבדיך צודקים. הבה ואבהיר לך את כל הקורות אותך:

לאחר הגזירה האחרונה שגזרת על היהודים, נעשה בשמים רעש גדול ומלאכים רבים החלו לקטרג עליך, עד שגזרו עליך מיתה משונה. ולכן הלילה כשנרדמת, יצאה נשמתך ונמסרה לידי מזיקים רעים לענותה בכל מיני יסורים ותחלואים...

ובשמים החליטו שזה יהיה הלילה האחרון שלך, וממנו כבר לא תתעורר...

אך אני, המשיך רבי אדם ואמר - עמדתי בשמים לפני כסא הכבוד וביקשתי: תנו לו הזדמנות לתקן את מעשיו. ושמעו לי...

ומיד באתי והיצלתי את נשמתך, ומה שנדמה לך שנסעת בעגלה - היתה זו פעולת החזרת נשמתך שעברה גלגולים רבים עד שובה אליך. השערות שצמחו מאוד בראשך הם אות ליסורים שעברת על ידי מלאכי החבלה, ומפני כבודך פקדתי למלאך אחד לגזוז אותם.

המלך כי הכל עובדים באדישות ובחוסר דאגה, החל לחשוך בנאמנותם וטען:

ומדוע לא תדרשו שלומי? וכי אין פה עוד נאמן לי וקרוב בביתי? ולא תשאלו כיצד ניצלתי משבוי שערך כמחצית השנה?

המשרתים החליפו מבטים ביניהם וחשבו: 'מסכן, בסך הכל הלך לישון וקם משוגע!'

אך מכיון שצעקותיו של המלך לא פסקו, הם הוכרחו להתנצל: אדוני המלך, אנחנו באמת לא מבינים על מה אתה מדבר!'

המלך הסמיק מכעס, ומתוך אינסטינקט שלח את ידו לקופסת הטבק שעמדה בסמוך אליו, הוא פתחה ומצא בתוכה את שערותיו...

הדבר אימת את סיפורו, ומרוב עצבים וכעס הוא גירש את כל משרתיו מעל פניו, 'לכו לכל הרוחות'...

אחד משומרי ראשו של המלך נשאר בחדרו נחבא בפינה סקן לדעת מה יעשה המלך. והנה הוא רואה שהמלך קם בחמתו והתהלך בחדר כה וכה כשהוא משנן לעצמו את כל מהלך חלומו וכשנזכר ביהודי הרב המציל נעצר וקרא: 'מי מכל נאמני ביתי יוכל עוד לעזורני כאותו יהודי קדוש!'

יצא אותו משרת נאמן ממחבואו ואמר: 'אנכי עבדך הנאמן - הנני! חייך המלך אל עצמו ואמר לעבדו שומר ראשו: 'אם טוב בעיניך לאמת את סיפורי זה ששמעת, לך וקרא אלי את רבי אדם בעל שם (שהתגורר בפרג) והוא יאשר את דברי'.

מעין החכמה

המשיך המלך בדרכו כשהוא בוחן כל פינה בסביבה ומתפעל מִיְפֵי המקום. פה ושם ניסה לברר אצל האנשים את שם המקום - אך לשוא! איש לא הבין את דבריו...

כשהגיע לבית אכסניא אחת, נכנס וביקש להינפש ולאכול מעט. והנה לפניו אולם גדול - שולחנות ערוכים ואנשים יושבים כטוב לבם בייך, אוכלים ושותים מכל תאות נפשם. ביקש לשוחח עם בעל האכסניא, אך גם זה לא הבין את שפתו.

לא ידע המלך מה לעשות? עמד ותהה. לבסוף, בלית ברירה, יצא רעב וחפוי ראש. הסתובב ברחובות, סייר בשווקים, עד שפגש בעלם צעיר, שאל אותו המלך את כל שאלותיו המעיקות אותו, אך תשובה לא קיבל - איש לא ידע את לשונו.

אומלל אני! חשב המלך, עוד מעט ואגווע פה ברעב.

בראותו מרחוק דוכן עוגות, מיהר להגיע לשם, שמא יצליח לרכוש עוגה. בהגיעו למקום הניח דינר על השולחן וביקש לקחת לו איזה מאכל להשיב את לבו, אך מיד היכוהו על ראשו ונאלץ לשוב כלעומת שבא.

לפתע בא לקראתו אדם שהיה מוכר לו ממדינתו. המלך ניגש אליו וביקש ממנו: עזור לי, תיכף אמות מרעב!

צר לי מאוד, אדוני המלך, אך את מבוקשך לא אוכל למלא, כי במקום הזה לא יוכל לאכול אדם שלא מל את בשר ערלתו!

לימול בשרי לא אתן, מוטב לי לגווע ברעב! - ענה המלך והמשיך בדרכו.

ועתה - המשיך הרב - זוכר אתה בוודאי את הבטחתך הנאמנה לי שלא להרע ליהודים ולבטל את כל הגזירות...

המלך הזדעזע, ומיד ביטל את כל הגזירות...

שונאי ישראל חרקו שיניים, ומוחם הקודח בשנאה החל לתכנן תוכניות חלופיות... ובסוף החליטו להשתמש בעצה הישנה של: או תחתום או שנמרוד בך! וכך הם עשו -

בשעה שישב המלך ואכל את ארוחתו נכנסו כל השרים כולם, והתיישבו בשולחנו, המשנה למלך קם והגיש למלך דף ובו רשום גזירה על היהודים, ואמר: כל השרים, כולם, דורשים שהמלך יחתום עליו!

כאשר קרא המלך את תוכן המכתב, התלקח לבו כבעס וחמתו בערה בו, והוא רצה להתנגד, אך ראה את עצמו כמו אסיר בשביו. השרים עמדו מוכנים לפגוע בו אם לא יעשה את רצונם. בלית ברירה נאות המלך לחתום על הגזירה כשלבו אינו שלם עמו.

באותו רגע הופיע לפניו רבי אדם בעל שם בלבוש הדור וכולו אומר כבוד. נבהלו כולם מפניו ולא הבינו כיצד הצליח לחדור לאולם המלוכה.

'דבר לי אל המלך! - הכריז רבי אדם.

מיד זזו כל השרים הצידה ונתנו לו ולמלך להתייחד בגינת הבית. יצאו המלך ורבי אדם אל מחוץ לארמון ונכנסו לפרדס...

תוך שיחה נדמה היה למלך שהוא נמצא יחידי במטרפולין גדול. והנה ניגש הוא אל אחד העוברים ושבים ושאל אותו לשם המקום, אך זה לא הבין את שפתו.

מעין החכמה

וכך חלפו עליו שבע שנים.

באחד הימים כשטייל לו ליד שפת הנהר, ראה מרחוק את שלשת בניו משחקים קרוב לנהר. כשהתקרב למקום משחקם נפל פתאום בנו הבכור, מיד רץ אחיו להצילו ונפל גם הוא, וכשרץ השלישי להציל את אחיו, מיהרה אמם להצילם, אך איחרה את המועד ובקופצה למים כבר טבע בנה השלישי. האם נתקלה באבן ומעדה, התגלגלה לתוך המים ותוך דקות ספורות טבעה אף היא...

הגר שראה את כל המחזה הנורא, התאבן מבלי יכולת למנוע את האסון הגדול והוא איבד את עשתונותיו ולא זו ממקומו כאילו כפאו שד. לאחר דקות התאושש וצעק צעקה גדולה ומרה...

אז הביט המלך כה וכה והנה הוא נמצא בחצר גינת ארמונו, וכל השרים עומדים סביבו לדעת מה לו ומדוע יצעק?

המלך הביט בַּשָּׂרִים, ואש נוראה של כעס פרצה מלבו והבעירה את כל גופו... 'בוגדים! מדוע לא עזרתם לי להציל את בני ואת אשתי המסכנים!'

השרים הביטו זה בזה ואמרו: אדונינו המלך! אשתך ובניך נמצאים בארמון ומדוע תצעק?!

'אתם' עושים ממני צחוק? האשה והילדים טבעו בנהר'...

נאלמו השרים ולא הרהיבו להעלות את חמתו עוד. והמלך החל לספר להם את כל מאורעות שבע השנים האחרונות שעברו עליו, מעת שנימול ועד הטביעה...

הוא סבב רחובות, עבר סימטאות יפות, אך לא מצא מקום מנוחה. באחת הפינות של גינת נוי הבחין בספסל רעוע, הוא שכב ונרדם שם מרוב עייפות.

הבוקר האיר, ציפורים צייצו, העצים נעו עם רוח שחרית, והוא מבקש את נפשו למות, כי זה ימים שלא הגיע אוכל לפיו וגורנו ניחר מצמא...

כאשר התנער משנתו הופתע לראות שוב את אותו אדם. מיד קפץ מן הספסל וכולו תחנונים: אני מסכים למול, רק תן לי לאכול לפני שאמות!

מיד רץ האיש כל עוד נשמתו בו והביא לפניו ארוחה דשנה. התאושש המלך ורוחו שבה אליו, כששב ונרגע מעט הלך מיד עם האיש וכמה מחשובי העיר כדי לערוך את טקס ברית מילתו. ערכו לכבודו משתה גדול בבית הכנסת והשמחה היתה גדולה.

עברו ימים והמלך המתגייר ביקש להכיר את מצוות התורה. חיש מהר מצא אנשים שהסכימו ללמדו את תורת ישראל. הדינים מצאו חן בעיניו, הוא ביקש לדעת עוד ועוד. על ידי חריצותו בלימוד הגיע לידי ידיעה רחבה בשטח התלמוד, עד שנעשה בקי בים התלמוד.

כך גדל המלך שהתגייר בין למדני ישראל, הכיר את יהדותם והפך להיות כאחד מהם. כשרונותיו הגדולים השיגו דרגה גבוהה בלימוד והוא הפך לגדול בישראל. רבים מחשובי העיר ביקשו להשתדך עמו, עד שלבסוף נשא את בתו של אחד העשירים שבעיר ונולדו לו שלשה בנים שאותם חינך ברוח ישראל סבא.

תכלית הכל - בגין דישתמודעון ליה

שבני האדם יזכו ויראו את אמיתות מציאותו יתברך בכל פרט ופרט של הבריאה, ויתפללו לה' יתברך על כל דבר, ויהללו אותו יתברך על כל דבר ודבר. **ובזה** ימלאו את רצונו יתברך בבריאת העולם.

אך, אם לא היתה לבני אדם התנגדות, לא היה בזה חכמה. ולכן, בשביל הבחירה והנסיון ברא הקב"ה התנגדות, והם כחות הרוע, המסתירים ומעלימים

חכמי הזוהר הקדוש בספרם רעיא מהימנא (זוהר - בא דף מב ע"ב), ביארו באריכות כמה מיסודות חכמת הקבלה, ובתוך דבריהם הקדושים גילו לנו את תכלית הבריאה, וכך אמרו:

דע כי תכלית הבריאה היא: 'בגין דישתמודעון ליה' -

כל הבריאה כולה נבראה בכדי שבני האדם יכירו את הקב"ה, וימצאו את אלקותו יתברך בכל פרטי הבריאה.

מעין החכמה

חלחלה אחזה את המלך ושריו. מלאי הערצה ופחד עמדו מול היהודי הקדוש, נזכרו במאורע הראשון שקרה למלך על ידי רבי אדם. עתה התחרטו על מבוקשם להחתים את המלך על הגזירה הרעה נגד היהודים. מיד הבטיחו ליהודי פה אחד שלא ירעו ליהודים לעולם.

ליטף רבי אדם את פני המלך והוא שכח מיד את כל תורת ישראל שלמד...

מאותה עת הפכו המלך ושריו להיות אוהבי ישראל, וזה נמשך עד עת פטירתו של רבי אדם בעל שם...

כעבור שנים סיפרו את המעשה הזה לבעל שם טוב הקדוש, והוא התפלא מאוד ואמר: מה שעשה רבי אדם בראשונה על ידי חלום יכול גם אני לעשות, אולם הפעולה השנייה שעשה בעת שהמלך דיבר אתו בהקץ, זה פלא גדול, ואין בכחי לעשות זאת...

והשרים עומדים ומשתאים, הרי רק לפני שעתים יצא הוא עם אותו יהודי אל גינת הארמון! ומה קרה למלכם, אשר איבד את רגש הזמן ונדמו לו השעות לשבע שנים? כה השתוממו השרים ולא יכלו לרדת לעומקה של התעלומה.

לפתע הבחינו כולם ברבי אדם בעל שם העומד לו שם בפינת הגן. רצו אליו השרים ושאלוהו לכל המתרחש. הסביר להם רבי אדם את כל החזיון שחזה המלך ואמר:

'שתי' השעות שעזבת את ארמונך שבע השנים המה. וכל הקורות אותך - מקרה חזיון הוא שהראתיך מה בכחי לעשות -

דעו לכם - המשיך רבי אדם - שיש בכחי להרע לכם ולמחות אתכם מעל פני האדמה! אלא שנגזרנו אני ועמי להיות בגלות ולסבול עול מלכות מבלי לדחוק את הקץ, אך גם לסבל יש גבול, וזו התראה אחרונה, ובפעם הבאה אשמיד אתכם!...

הטומאה המנסים למנוע ממנו כל השגה רוחנית.¹⁰

ואין זו המלחמה היחידה...

במעמד הר סיני נעשינו לעם. ומאותה עת החלו ישראל בשליחותם - לקדש את שמו יתברך בעולם.

ומכיון שכך, בנוסף למלחמה הפרטית בכל יהודי ויהודי, נלחמים כחות הטומאה בכל עם ישראל יחד!

את מציאותו יתברך. עד שישנם רשעים האומרים: "לא יראה יי' ולא יבין אלה"י יעקב" (תהלים צד, ז).

אותם כחות טומאה, כאשר הם רואים יהודי החפץ להכיר את בוראו ולהידבק בו, מיד הם פותחים נגדו במלחמה חזיתית.⁹

ונמצא שכל יהודי ויהודי נמצא במשך כל ימי חייו בשדה קרב רוחני, ובו הוא נלחם כנגד כחות

מעין החכמה

בשניהם, גם בעולמות הקדושה וגם בעולמות הטומאה, ישנו סדר מופתי.

ישנו את המלאך העליון, הממונה על כל המלאכים, ומתחתיו מחולקים כל המלאכים לחילות, ליחידות ופלוגות.

ומכיון שאנו עוסקים כעת בכחות הרע, נתמקד בהם.

כאשר כחות הרע רוצים להכשיל יהודי או יהודיה בעבירה מסויימת - כגון:

שתיית יין שנגעו בו גויים, או להתגלח בתער, או להתלבש בחוסר צניעות - הם שולחים את החיילים (מלאכי הרע) המתמחים בפיתוי, היודעים לפתות לאותה עבירה ספציפית.

החיילים מתמלאים בהתרגשות: יוצאים למלחמה!!!

הם מתיישבים בתוך חדר אפל, פורשים מפות על השולחן, ותרים אחר דרך כיבוש. ואז הם יוצאים למלחמה...

9. וזה לשון הגה"ק רבי יצחק איזיק חבר זיע"א (פתחי שערים, נתיב אורות דנקודים - פתח ב):

וזהו עיקר הכוונה בבריאה, שהאדם בבחירתו הטובה יתגבר בסטרא דקדושה (בצד הקדושה) המתלבש בו, לעמוד בקשרי המלחמה לנגד הנחש המסיתו הזה. ועל ידי התגברו בתורה המאירה לפניו הדרך, יסיר כל חושך, ויעביר כל מדרגות הסטרא אחרא, ותלך הקדושה ויתגלה בעולם מגילוי אל גילוי, עד שיתגלה לגמרי.

והוא סוד ביאת נשמות ישראל בעולם אשר הם באמצע העולם, וניתנה להם התורה, ונקשרו בקדושה עליונה שעל ידה מתגלה יחודו יתברך בעולם יותר ויותר, עד סוף הזמן הקצוב לכך בעומק מחשבתו יתברך, אז יתגלה היחוד לגמרי...

10. ולתוספת חידוד:

כבר ביארנו כמה פעמים, שהקב"ה ברא עולמות של קדושה וכנגדם עולמות של טומאה, וההקבלה ביניהם שלמה!

וביאר הגה"ק רבי יצחק איזיק חבר זיע"א, וז"ל:¹²

כאשר יהיה נקבע בנין הנוקבא (פירוש: בית המקדש שהוא מכון לשכינה) שהוא סוד מקומו של עולם והוא מקום כנסת ישראל ושרשם, **ואז הסטרא אחרא לא יקטרג עליהם**, והוא מה שנאמר: 'ולא

והמלחמה הרוחנית הזו למעלה, יוצרת את המלחמה הגשמית למטה!¹¹

ואת הסוד הזה גילה הקב"ה בפסוק: "וּשְׁמַתִּי מְקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וְנִטְעַתִּיו וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגֹז עוֹד וְלֹא יִסִּיפוּ בְנֵי עוֹלָה לְעֲנֹתוֹ כְּאֲשֶׁר בְּרִאשׁוֹנָה" (שמואל-ב ז, י).

מעין החכמה

שלמעלה. וכך אמרו בגמרא הקדושה (ברכות טז):

רב ספרא, בתר צלותיה אמר הכי (רב ספרא, בסיום תפילתו היה מתפלל כך): יהי רצון מלפניך, ה' אלהינו, **שתשים שלום בפמליא של מעלה** ובפמליא של מטה, ובין התלמידים העוסקים בתורתך בין עוסקין לשמה בין עוסקין שלא לשמה, וכל העוסקין שלא לשמה יהי רצון שיהיו עוסקין לשמה.

ופירש רש"י (שם - ד"ה בפמליא), וז"ל:

'בפמליא של מעלה' - בחבורת שרי האומות, **שכשהשרים של מעלה יש תגר ביניהם, תיכף יש קטטה בין האומות**, כדכתיב: "וְעָתָה אָשׁוּב לְהִלָּחֵם עִם שָׂרֵי פָרָס" (דניאל י, כ...) (עכ"ל רש"י).

לכל אומה יש בשמים שר הממונה עליה, וגם בין השרים הללו נוצרים חילוקי דעות, וכאשר נוצר חילוקי דעות ביניהם זה משתלשל לעולם שלנו, ופורצות מלחמות בין אותם אומות.

12. פתחי שערם (נתיב פרצון נוקבא דז"א - פרק ל).

הם ניגשים ליהודי ומפתים אותו - ואם זה יהודי שמעולם לא ניסה להילחם עם יצרו הרע, אזי לפני שהם מספיקים לחוש את המלחמה, הוא כבר נכנע, מרים דגל לבן, ונכשל בעבירה...

החיילים - המלאכים, חוזרים מאוכזבים. כל כך הרבה כספים הוציאו על ההכשרה שלנו, כל כך הרבה שנות עמל ואימונים, ובסוף אין מלחמה!

אבל, כאשר שולחים אותם לפתות יהודי תלמיד חכם, בעל וְתָק רב שנים בלוחמה נגד כחות האופל, בעל ידיעה רחבה בכל סוגי הקרב, ובקיאיות מפליאה בכל סוגי כלי הנשק, המתמחה בהתחמקויות ממארבים, והעלמת עקבות, הם מתמלאים בהתרגשות:

סוף סוף לוחמה אמיתית, סוף סוף יוצאים לקרב!

והם מקימים חמ"ל, מכתפים את הנשקים, ויוצאים למלחמה בחשק ובהתלהבות...

11. גם המלחמות שבין אומות העולם שרשם במלחמות

בן נולד לך הוא יהיה איש מנוחה והנחותי
לך מפל אויביו מסביב כי שלמה יהיה שמו
ושלום ושקט אתן על ישראל בְּיָמָיו" (דברי
הימים-א כב, ט) - שבזמנו היה הסטרא אחרא
נטמנת בתהומא רבה ולא היה לה שום
שליטה כלל רק נשאר מציאותה לבד...

יָרָג עוֹד, ואז יהיו יושבים במנוחה
ממלחמת האומות למטה כאשר יִשְׁבֹּת
המלחמה מלמעלה, והסטרא אחרא תהיה
נטמנת בנוקבא דתהומא רבה...

ומכיון שבימי שלמה נבנה הבית, לכן
נאמר עליו (לאביו, דוד המלך): "הִנֵּה

ביאור סוגי כלי הנשק

ובספר הזוהר (רעיא מהימנא - עקב דף ערב
ע"א) פירטו יותר ואמרו:
שהמלחמה כנגד הסטרא אחרא היא:
בחרב, בנענוע החרב, ברומח, בקשת,
בחיצי הקשת, במקלע ובאבני מקלע.¹³
ולכן כאשר יצאו עם ישראל ממצרים,
לקחו אתם חמישה כלי נשק גשמיים,
ובמקביל קיבלנו חמישה כלי נשק רוחניים.
וכך כתב הרבי הרי"צ מליובאוויטש:¹⁴

מלחמת כחות הטומאה בעם ישראל, הם
המעוררים וגורמים את המלחמה
למטה. ולכן עיקר ההתמודדות היא כנגד
כחות הטומאה.

והרוצה לצאת למלחמה כנגד כחות
הטומאה צריך ללמוד את דרכי
המלחמה, וכמו שנאמר: "לְדוֹד בְּרוּךְ ה'
צוּרִי, הַמְלַמֵּד יָדִי לְקָרֵב אֲצַבְּעוֹתַי
לַמִּלְחָמָה" (תהלים קמד, א).

מעין החכמה

והתרגום: מקלע - זה קריאת שמע.
חמשת אבני המקלע - יִשְׁמַע
יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'. כנגדם - יִיָּקֶח דָּוִד
חֲמִשָּׁה חֲלָקֵי אֲבָנִים מִן הַנֶּחֱל" וְכַשֵּׁם
אותם במקלע, שהיא שפה, והיא שכינה,
נעשו 'אחד' כל החמש, והרג את הפלשת.

וראה מה שהארכנו בזה במסילות אל
הנפשי (תשע"ח) פרשת ויחי.

14. ספר המאמרים תש"ד (שבת פרשת ויחי -
אות טז והלאה), וכפי שביארו את
הדברים בספר ממעיני החסידות - שמות
(עמוד סד).

13. בזוהר הקדוש במאמר הינוקא שבפרשת
בלק (דף קפז ע"א) האריך להרחיב
בכלי הנשק הנצרכים למלחמה, ושם ביאר
שאחד מכלי הנשק הגדולים, הוא הפסוק:
"יִשְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד)
- ובפסוק הזה הרג דוד את גלית.

וזה לשון הזוהר (רעיא מהימנא, עקב דף ערב ע"א):
קירטא - דא קריאת שמע. חמש אבנין
דקירטא - "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'"
(דברים ו, ד). **לקבליהו - "ויקח דוד חמשה
חלקי אבנים מן הנחל"** (שמואל-א יז, מ). **וכד שוי
להון בקירטא, דאיהי שפה, ואיהי שכינתא,
אתעבידו חד כולהו חמש, וקטיל לפלשתא.**

"רוממות אל בגרונם" (תהלים קמט, ו), ועל ידי זה: "וְחָרַב פִּיפִּיּוֹת בְּיָדָם" (שם).

רמח - רמ"ח התיבות של קריאת שמע. על ידי אמירת קריאת שמע במתינות ובכוונה - מבטלים את הרע מכל וכל.

קשת - הבקשות של שמונה עשרה.¹⁵

תריס - הטלית והתפילין שלובשים בשעת התפילה. כי בשעה שהאדם מתאמץ להתפלל, מתגבר יצר הרע לעומתו לבלבלו במחשבות זרות.

והנה במלחמה זו הרוחנית לדחות את הרע ולהכרית את יניקת הקליפות והסטרא אחרא, יש בדרך פרט חמישה כלי זיין המנויים בירושלמי (שבת פ"ו מ"ד), והן: סייף, קשת, תריס, אלה, ורומח.

סייף - היינו פסוקי דזמרה (מלשון: זמיר עריצים). הוא סידור שבחיו של מקום והתבוננות בגדולת הבורא, ועל ידי אמירת פסוקי דזמרה (הפסוקים הנאמרים בין 'ברוך שאמר' ל'ישתבח') **בכוונה**, מתחיל ביטולו של היצר הרע. ככתוב:

מעין החכמה

ה, יט) - לרמ"ח, הלמ"ד משמש במקום בעבור, כלומר בעבור זכות רמ"ח תיבין דקריאת שמע יהיה האות הזה של פדות עמי מיד אויביהם, וגבר ישראל.

ולכן אנחנו אומרים בסוף הברכה של קריאת שמע, הבוחר בעמו ישראל באהבה, דתרגום אהבה **רחם**, ואז אנחנו מתחילין לומר רמ"ח תיבות דקריאת שמע, דזכינו לרמ"ח תיבות דקריאת שמע שתהיה רמ"ח וחרב בידינו נגד אויבינו, על ידי רחם שהוא אהבה שיש לנו זה על זה... (עכ"ל).

וה'קשת' היא תפילת העמידה - דהיינו שלאחר שזכה איש הישראלי לקרוא קריאת שמע כראוי, והוא מתחיל להתפלל תפילת שמונה עשרה, אזי מושפע עליו אור עצום והוא זוכה לנקות את נפשו מכל רע, ואפילו מן הרע הטמון בנפשו שבאופן הרגיל הוא לא מזהה אותו...

15. ונסכם: 'ה'רמח' - היא העבודה של קריאת שמע. דהיינו כל יהודי שזוכה לקרוא בכל יום קריאת שמע כראוי, מתוך הכנה נפשית, וריכוז מוחלט, אז הוא זוכה לכרות ולבטל את המדות הרעות שבלבו.

וזה לשון הבן איש חי (שנה ראשונה, פרשת וארא - הקדמה):

ידוע דקריאת שמע יש בה רמ"ח תיבות, מפני כי כחה גדול להכרית את אויבי ישראל, הקליפות והתחתונים שברשותם, והיא תהיה להם כמו רמח לדקור, וכמו חרב להרוג, כמו שכתוב: "רוממות אל בגרונם" (תהלים קמט, ו) - זו קריאת שמע, ועל ידי כן יהיה: "וְחָרַב פִּיפִּיּוֹת בְּיָדָם" (שם) - להרוג את אויביהם, ולכן גבי פינחס כתיב: "וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ" (במדבר כה, ז), ואמרו רבותינו זכרונם לברכה, זכות רמ"ח תיבות דקריאת שמע, וגבר בזה על הסטרא אחרא.

וזהו שאמר: "וְשִׁמְתִּי פֶדֶת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמִּי, לְמַחֵר יִהְיֶה הָאֵת הַזֶּה" (שמות

יִשְׂרָאֵל. באותה שעה כל המדרגות הקדושות הוזמנו לערוך מלחמה בשבילים.

וכמה כלי זיין (כלי נשק) תלויים בהם (במדרגות הקדושות) בזמן שמתפשטים לכמה צדדים. אולם כל המדרגות הללו חוזרות להיכלל בקשר אחד, בשם הקדוש הוי"ה. אז הכל נכלל בחרב אחד המזומנת לגביו, והיא נקראת חרב לה' ממש.¹⁷

הרי כמו שהוי"ה זו כוללת כל המדרגות וכל כלי זיין נכללים בכלל אחד, כך גם חרב זו כללות הכל מתחברת בה, וממנה יוצאים אחר כך כל כלי זיין של מלחמה. ובסוד זה אמר גדעון: "חֲרֵב לֵה' וְלִגְדָּעוֹן" (שופטים ז, כ).

'חֲרֵב' - זו שכינה, חרב שראויה לה', בשעה שנקשרת בו. 'וְלִגְדָּעוֹן' - שתשרה כח החרב עליו...¹⁸ (עכ"ד הרמח"ל).

וכאמור, אחרי שחטאו ישראל בעגל, נלקח מהם כח החרב הזו, ולכן

הטלית ותפילין הם תריס ומגן מפני אבני בליסטראות אלו.

אלה - האלה הוא שבט שמכים בו. ובעבודת ה' - מה שאמרו רז"ל (ברכות ה.): **'לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע'**, כי בדיבורים רכים לא ישפיע על יצרו הרע... (ע"כ תו"ד הרי"צ זיע"א).

ונעמיק עוד בדברים הללו:

כתב הרמח"ל זיע"א, וז"ל (בתרגום לעברית):¹⁶

פתח ואמר: **'שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד'**, וזה סוד היחוד. כללות כל המדרגות - השם הקדוש הוי"ה. אחר כך מתחלק לכמה סודות ולכמה צדדים, ועם כל זה חוזר אחר כך הכל ונכלל בהוי"ה כבתחילה, שהרי הכל עומד בחיבור ולא בפירוד...

ובזמן שהיו ישראל הולכים למלחמה, בכח זה (של היחוד) היו מתחזקים. וסוד הדבר: **"שָׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶתֶם קְרִבִּים הַיּוֹם לְמַלְחָמָה"** (דברים כ, ג), בכח של **'שָׁמַע**

מעין החכמה

18. את כח החרב מקבלים על ידי שמירת הברית בשלימות, וכמו שכתב בספר ליקוטי מוהר"ן (קמא - תורה ב), וז"ל:

כי עיקר כלי זיינו של משיח הוא התפילה, שהוא בחינת חוטם, כמו שכתוב: **"וַיִּתְּחַלְתִּי אֶחָטָט לָךְ"** (ישעיה מח, ט), ומשם עיקר חיותו. וכל מלחמתו שיעשה וכל הכבישות שיכבוש - הכל משם, כמו שכתוב: **"וַיִּהְיֶיחַ בְּיָרְאָת ה'**

16. תיקונים חדשים (עמוד ו - הוצאת מכון הרמח"ל).

17. והיא תתגלה באחרית הימים, וכמו שנאמר: **"כִּי יִהְיֶה בְּשָׁמַיִם חֲרָבִי הִנֵּה עַל אָדָם תֵּדַע וְעַל עַם חֲרָמִי לְמִשְׁפָּט. חֲרָב לֵה' מְלָאָה דָם הַדְּשָׁנָה מִחֶלֶב מַדָּם כָּרִים וְעֵתוּדִים מִחֶלֶב פְּלִיּוֹת אֵילִים כִּי יָבֹחַ לֵה' בְּבִצְרָה וְטִבַּח גָּדוֹל בְּאַרְץ אָדָם"** (ישעיה לד, ה-ו).

ובפרשת השבוע, פרשת כי תצא, אנו לומדים על כמה משיטות הלוחמה...

הם הוצרכו להשתמש בכלי הזיין המתפשטים ממנו...¹⁹

מעין החכמה

אולם, לא חסרו גם מי שנענו לקריאה, והתגייסו למערכה. לימינו של ה'חווה', התייצב תלמידו, הצדיק הקדוש, רבי קלונימוס קלמן מקראקא, בעל ה'מאור ושמשי', ואילו לשמאלו, התייצב תלמיד אחר, הצדיק הקדוש, רבי נפתלי הערץ היילפרין מברזאן. אחד מגדולי התלמידים - כפי הנראה, הגאון הקדוש, רבי אריה לייב מווישניצא בעל ה'אריה דבי עילאי' - שימש כבעל תוקע, וה'חווה' עצמו היה ה'מקריא'.
'תקיעה'! - נשמע קולו של החווה הקדוש.

אך אין קול ואין קשב.

רבי אריה לייב, בעל תוקע ותיק ומנוסה, מתאמץ בכל כחותיו להוציא קול מתוך השופר, אך לשוא.

לאחר שהייה ממושכת, שלא הניבה קול שופר, נתעורר ה'חווה' בהתלהבות אדירה וקרא אל עבר התוקע: 'תקע! רחמנא אמר: תקעו!'

ועדיין הדממה בעיצומה.

נענה החווה ואמר: 'אם כה גדול כחו של השטן, עד כי יש ברשותו לעכב בעדנו מלתקוע - הבו לו את השופר! שיתקע הוא!...'

המחאה הועילה. מכאן ואילך נשמעו התקיעות למישרין.

לאחר התפילה, ערך החווה את שולחנו הטהור לפני התלמידים, בסעודת היום. במהלך הסעודה נענה ואמר:

וכו" (שם יא, ג). זה בחינת חוטם, וזה עיקר כלי זיינו, כמו שכתוב: "בְּחֶרְבִּי וּבְקִשְׁתִּי" (בראשית מח, כב). ופירש רש"י (שם): 'תפילה ובקשה'. וכמו שכתוב: "כִּי לֹא בְּקִשְׁתִּי אֶבְטַח וכו'" בְּאַלְהֵיִם הִלְכֵנוּ" (תהלים מד, ז-ט), בחינת: 'וַיִּתְּחַלְתִּי אֶחְסֵם לָךְ'. וזה הכלי זיין צריך לקבל על ידי בחינת יוסף, היינו שמירת הברית, כמו שכתוב: "**חָגוּר חֶרֶבָךְ עַל יָרֵךְ**" (שם מה, ד)...

19. אמנם כל ימות הגלות יש לסטרא אחרא כח רב וההתמודדות נגדה לא פשוטה כלל! ובענין זה נספר:

כידוע שנת תקע"ה (1815 למניינם) היתה אחת מהשנים הראויות והמסוגלות לביאת המשיח, והצדיקים שהיו באותו דור החליטו שהם חייבים להביא את המשיח ולכן חגרו מתניהם ויצאו למלחמה גלויה נגד הסטרא אחרא!...

ועל חלק מהתמודדות הזו סיפר הגאון הרב מרדכי גרליץ שליט"א (עם לבדד ישכון - עמוד רפד), וז"ל:

בראש השנה שנת תקע"ה, בטרם גשתו לתקיעת השופר, הכריז ה'חווה' הקדוש מלובלין בבית מדרשו, לאזני תלמידיו הקדושים:

'מי מוכן לגשת עמי אל המלחמה?...

בין הנוכחים, היה גם הצדיק הקדוש רבי נפתלי מרופשיץ, אשר לשמע ההכרזה שמשמעותה הכרזת מלחמה גלויה נגד הסטרא אחרא, נשא את רגליו ונמלט מבית המדרש...

מעין החכמה

בכל עוז. עיניהם עצומות, ראשיהם נישאים אל על, וכל עצמם אינם בעולם הזה כלל... עד אשר לפתע, נקטעה השירה באיבה, כל העינים נפקחו באחת ונישאו אל עבר מרכז המעגל, שם אמור היה החוזה להימצא - והחוזה איננו!...

ספר התורה הקטן, מונח היה על הבימה, והחוזה, אשר אך זה עתה אחז בו ורקד עמו בלבת אש במרכז המעגל, אינו נמצא. בהלה עצומה אחזה בקהל, והכל החלו לתור ולחפש אחרי הרבי.

לפתע, נזכרו הכל, כי מצויים ועומדים היו להשיג על הרבי בשבע עינים ולא להסיח את דעתם ממנו - והנה, שכחו והסיחו דעת. מסתבר, כי אשתו הרבנית, מצווה היתה על כך באזהרה בפני עצמה, והיא עמדה, אכן, כל העת על המשמר ממקומה שבבית, המשקיף לתוך בית המדרש, ולא הסירה עין מן הרבי. אולם, פתאום, שמעה קול בכי של תינוק עולה מכיוון הדלת, וניגשה לראות במה דברים אמורים. בפתח, לא מצאה מאומה, אך מששבה, שוב לא ראתה את הרבי...

משלא מצאוהו בבית המדרש, נכנסו החסידים אל חדרו הסמוך, אך גם שם לא מצאוהו. כל החלונות בבית המדרש ובחדר הרבי הסמוך היו מוגפים, רק אשנב אחד קטן פתוח היה בחדרו של הרבי, סמוך לתקרה. הוא היה גבוה מקומת איש, וקטן מהיקף גוף אדם. אף על פי כן, למרבה התעלומה, המבוכה ובלבול הדעת, החליט מאן דהו לטפס ולראות, שמא אירע משהו לרבי והוא נפל דרך שם. התברר, כי את הבקבוקים הריקים שנותרו משתיית יום אתמול, שמיני עצרת, סידר המשרת על אדן

המצב קשה! הקטרוגים גדולים, ומן השמים מעכבים. ואולם, את אשר לא נצליח לפעול באימה ופחד, על ידי השופר - נצליח, בעזרת השם, לפעול בששון ובשמחה, על ידי כח התורה!

היה זה רמז ברור, כי השלב המכריע במערכה יהיה בשמחת תורה.

במשך כל ימי חג הסוכות, לא חדל החוזה להתכונן ולהכין את חסידיו, לקראת היום המכריע והגורלי במערכה השמימית - שמחת תורה. ביום שמיני עצרת, הורה החוזה לחלק לחסידים שתייה לרוב, כדי להגביר את השמחה ולהעלותה עד לדרגות הגבוהות ביותר.

אם נזכר ויהיה לנו שמחת תורה שמח' - הבטיח החוזה - 'יהיה לנו גם תשעה באב שמח'!...

בליל שמחת תורה לפני ההקפות, פנה החוזה אל החסידים והזהירם במילים חמורות ביותר: 'ליהוי ידוע לכם, כי המלחמה הנטושה היום לפנינו גדולה וכבידה. הסטרא אחרא מתעצמת כנגדנו בכל כחותיה, וְשׁוֹמְהָ עלינו להיות זהירים ביותר. הילכך, מתרני בכס, כי תשיחו עלי כל העת בעינים פקוחות, ואל תסיחו את דעתכם ממני אפילו לרגע אחד!'

השמחה בשעת ההקפות, עלתה, אכן, על גדותיה. החסידים רקדו ושוררו בכחות עצומים, וקולות השיר הרקיעו שחקים. ההתלהבות הגיעה לשיאה, כאשר נטל החוזה הקדוש לידי את ספר התורה הקטן הפרטי שלו, והחל מרקד עמו באמצע מעגל החסידים. שעה ארוכה פיזו החסידים וכרכרו

בסיס הכל - האחדות

באותו הזמן היה צריך שמירה גדולה שלא יפלו בידם, וזה אומרו: 'כִּי תֵצֵא... וְנִשְׁמַרְתָּ', (עכ"ל).

וּדְרָשׁוּ בַסְּפָרִי (פרשת כי תצא - פסקא רנד):
'כִּי תֵצֵא מִחֲנֶה עַל אֵיכָיֶךָ' - כְּשֶׁתִּהְיֶה יוֹצֵא, הוּא יוֹצֵא בַּמִּחְנֶה.

וְכַךְ נאמר בפרשת השבוע: "כִּי תֵצֵא מִחֲנֶה עַל אֵיכָיֶךָ"²⁰ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְּבָרֶיךָ רָע" (דברים כג, י).

וְכַתֵּב הרמח"ל זיע"א, וז"ל:²¹ כשישראל היו הולכים למלחמה היו מתעוררים כנגדם כחות החיצונים להילחם, ולכן

מעין החכמה

פְּתָאוּם, בעודו נישא על כפי תלמידיו הקדושים, פקח החוזה את עיניו, וסיפר: כל הסטרא אחרא כולה התאחדה כנגדי, ומשניתנה להם רשות מן השמים, הטילוני ארצה בכחות אדירים. אלמלא המגיד מקוֹז'ניץ אשר בא לתומכני בצידי הימני, ואמי עליה השלום אשר באה לתומכני בצידי השמאלי, לא היתה נותרת בי, חלילה וחס, עצם אחת שלימה!...

מֵאוֹתוֹ היום ואילך, נותר ה'חוזה' חולה אנוש ורתוק למטתו. בכל רחבי פולין היהודית הרעישו בתפילות להחלמתו, אך שערי התפילות ננעלו. ביום תשעה באב תקע"ה, נתבקש החוזה הקדוש בישיבה של מעלה...

וְכַפִּי השמחת תורה של אותה שנה - כך היה התשעה באב...

20. בַּפְּרָשָׁה בהעלותך (במדבר י, לה) פירש רש"י: 'אֵיכָיֶךָ' - אלו האויבים המכונסין. 'מִשְׁנֵי־אֵיכָיֶךָ' - אלו האויבים הרודפים.

21. אוֹצְרוֹת רמח"ל (עמוד קיט - הוצאת הרב פרידלנדר).

אותו אשנב. הבקבוקים ניצבו שם על עומדם - משמע איש לא חלף מבעד לחלון הלו.

לְאַחֵר שנאשו מן החיפושים בתוך הבית, התפזרו החסידים לחפש אחרי הרבי בחצרות וברחובות הסמוכים. אחד החסידים, רבי אליעזר מחמלניק, הרחיק לכת לכדי כמה עשרות מטרים מבית המדרש, כאשר קלטו אזניו קול אדם גונח חלושות. הוא פנה בעקבות הקול, ומצא דמות אדם מונחת בצידי הדרך, אלא שמחמת החשיכה העבותה לא יכול היה לזהותה. הוא התקרב אל הדמות בפק ברכים, וגחן ושאל: מי זה?

'יַעֲקֹב יצחק בן מאטיל - באה התשובה, בקול ענות חלושה.

הִיָּה זה שמו של ה'חוזה'.

אֲחוֹזָה בעתה, נשא רבי אליעזר את רגליו, אך אל עבר בית המדרש, והודיע בזעקות רמות על מציאת הרבי. חיש קל יצאו גדולי התלמידים אל המקום, והרימו את החוזה בזהירות רבה על כפיהם...

הדורות! אך למרות זאת לא התפרסמה דרך מעשית להתמודדות עמה.

עד שבא הגה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א וגילגלה²² שהפתרון לכך כתוב בדברי הגמרא הקדושה (שבת פח:), וזה לשונה:

'בשעה שעלה משה למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבונו של עולם, מה לילוד אשה בינינו? אמר להן: לקבל תורה בא. אמרו לפניו: חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם?!... אמר לו הקב"ה למשה: החזיר להן תשובה. אמר לפניו (משה רבינו): רבונו של עולם, מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שביהם. אמר לו (הקב"ה למשה): אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה.'

כאשר עלה משה למרום לקבל את התורה, התנגדו לכך המלאכים. והתנגדות נבעה מקנאה. המלאכים ידעו שעל ידי לימוד התורה הקדושה יתעלו ישראל גבוה מאוד, הרבה יותר ממדרגתם, ועל ידי כך הם ימשלו בהם, ומחמת קנאה זו רצו מלאכי השרת לפגוע במשה רבינו ולהפיל אותו ממדרגתו. אלא שאז אמר לו הקב"ה: **'אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה'.**

ובאו ללמדנו, שכאשר יוצאים למלחמה התנאי הראשון הוא אחדות הלבבות. **אחדות שתגרום לכל הלבבות להיות מחנה אחד.**

כאשר עם ישראל מאוחדים, כל כחות הטומאה נכנעים תחתם!

בשיחה שמסר אבא מארי עט"ר רבינו יורם מיכאל אברג'ל זיע"א, אמר כך:

כל יהודי חייב לדעת, כי הנשמה האלקית שבו, גבוהה בשרשה פי כמה וכמה ממלאכי השרת, ולכן אם יהודי יזכך את עצמו כראוי, ויעלה מעלה במעלות התורה הקדושה, **ייהיה לו כח למשול על כל מלאכי השרת ולכפוף אותם לפניו.** ולדרגה זו צריך לשאוף כל יהודי ויהודי. והמלאכים!?

המלאכים מקנאים ביהודי! בכל פעם שהם רואים יהודי שמאוד מתעלה ומתקדש, ועשוי לעלות למעלה ממדרגתם ולמשול בהם - הם מקנאים בו קנאה גדולה ומנסים להפיל אותו ממדרגתו העצומה.

והקנאה הזו היא באמת בעיה גדולה! בעיה שהתמודדו עמה במהלך

מעין החכמה

22. ליקוטי מוהר"ן (תניינא - תורה א).

אדם שהגיע לשיעור תורה, לברית מילה, לבר מצוה, לחתונה וכדומה, זוכה לפגוש שם עוד כמה יהודים שטרם הכיר - ישמח בכך שמחה גדולה, ויגלה בלבו אהבה כלפיהם, ובכך יזכה להתקשר גם עם נשמותיהם, ודבר זה יגן עליו מקנאת המלאכים. כל מי שנוהג בדרך זו ומגלה אהבה כלפי כל יהודי נוסף שהוא פוגש, הולך בדרך הנכונה העולה בית אל.

על ידי אחדות יזכה האדם להנצל מקנאת המלאכים. ולכן זה התנאי הראשון ליציאה למלחמה - אחדות!

אך למרות הציווי על האחדות, ממשיכה התורה ומזהירה...

ומסביר רבי נחמן, שהקב"ה נתן למשה רבינו עצה כיצד להנצל מקנאתם של המלאכים, וזאת על ידי שיקשר את עצמו עם כל נשמות ישראל החצובות מתחת כסא הכבוד. וזהו: 'אחוז בכסא כבודי', כלומר, תאחוז ותתקשר בבחינת שרשי נשמות ישראל החצובות מתחת כסא כבודי, ועל ידי זה תנצל מקנאת המלאכים.

לכן כל מי שחפץ לזכות למדרגה עצומה זו שדרגתו תהיה גבוהה יותר מדרגתם של מלאכי השרת, ואף על פי כן מלאכי השרת לא יוכלו להזיק לו מחמת קנאתם - צריך להשתדל להכניס בלבו אהבה גדולה לכל אחד ואחד מעם ישראל ללא יוצא דופן.

סכנה ושמה 'חנופה'!

וגם כשיוצאים למלחמה היתה להם איזה שהיא דמות שסביבה כולם התאספו, ודרכה השיגו אחדות לבבות.

והנה בזמן המלחמה, הנפש נמצאת בלחץ תמידי, בחרדות, בפחדים וברגשות אשמה - וזה גורם לאיבוד שליטה...

'אחדות הלבבות' זו סיסמא יפה. אך הבעיה בסיסמא הזו, שהרבה פעמים היא 'נשאר סיסמא', ולא מגיעה כלל לידי גילוי במציאות.

בדרך כלל, אי אפשר להגיע ל'אחדות הלבבות', בלי 'דמות מרכזית' שסביבה כולם יתאחדו.²³

מעין החכמה

הנה שורש ענין המכוון במינוי המלך הוא, שבו ועל ידו יהיו הישראלים בטלים לה', כי כל ישראל צריכים להיות בטלים למלך וסרים למשמעתו בכל אשר יגזור...

והנה המלך עצמו בטל לאלהו"ת, ומאחר שהמלך הוא בטל למלכות שמים

23. המצוה ה-497 (מתוך תרי"ג מצוות) היא המצוה למנות מלך. וביאר ספר החינוך: שנצטוונו למנות עלינו מלך מישראל יקבצנו כולנו וינהיגנו כחפצו.

וכתב הגה"ק רבי מנחם מנדל מליובאוויטש זי"ע"א (דרך מצוותיך, מצות מינוי מלך - אות א), וז"ל:

חוה סערת רגשות ובלבולים - ובגללם גם הוא חוטא!

והחייל הפשוט, נושא עיניו ורואה, שהדמות המרכזית, אותה דמות שאתה הוא אמור להתאחד - חוטא.

והמחשבות שלו סוערות: מה אעשה? האם לזרום עם המציאות או פשוט לברוח?

ובאה התורה ומזהירה את החייל הפשוט: 'ונשמרת מכל דבר רע' - הישמר לך מכל מציאות העלולה להביא אותך לידי חטא!

גם אם אותה 'דמות מרכזית' היא דמות חשובה - אסור לך להחניף! אסור לחטוא בשום חטא...

וברשותכם נרחיב...

עם ישראל - קיום העולם

והיינו, שהגם שצריך להיזהר מכל העבירות, אך בפרט צריך לשמור על גדרי הצניעות - 'ולא יראה בך ערות דבר'.

והטעם לכך: כי הגורם לנצחון במלחמה הוא השראת השכינה השורה על החיילים, ומחזקת את כחם - 'פי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנהך להצילך ולתת איבך לפניה'.

ואין דבר שמסלק את השכינה, כמו הפגם בגדרי הצניעות, שעל ידי

וכמו שכתב הרמב"ן זיע"א (דברים כג, י), וז"ל:

'והידוע במנהגי המחנות היוצאות למלחמה, כי יאכלו כל תועבה, יגזלו ויחמסו ולא יתבוששו אפילו בניאוף וכל נבלה, הישר בבני אדם בטבעו - יתלבש אכזריות וחמה כצאת מחנה על אויב'.

ועל זה באה התורה והזהירה: "כי תצא מחנה על איבך ונשמרת מכל דבר רע" (דברים כג, י) - גם שאתה נמצא בהתמודדות נפשית, 'ונשמרת מכל דבר רע' - השתדל בכל יכולתך לברוח מהחטא!

ויותר מזה:

לפעמים, גם על 'הדמות המרכזית' עובר איזה שהוא גל, גם הוא

כאמור בפרשתנו נאמר: "כי תצא מחנה על איבך ונשמרת מכל דבר רע" (דברים כג, י) - כאשר תצטרכו לצאת למלחמה נגד האויב, היזהרו מכל חטא ועוון.

וממשיכה התורה ומזהירה: "כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנהך להצילך ולתת איבך לפניה ויהי מחנהך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ונשב מאחריך" (שם פסוק טו).

ממשיכה התורה ואומרת, ולכן: "כי יהיה בך איש אשר לא יהיה

הפגם הזה - 'ושב מאחריך' (השכינה מסתלקת מהמקום).²⁴

מעין החכמה

השמירה וההגנה המעולה שהיתה להם מן השמים, והם נחשפים לכל הרעות והצרות שבעולם, כמו שנאמר: "והסתתית פני מהם והיה לאכל ומצאמו רעות רבות וצרות" (שם לא, יז), וכן מבואר בזוהר הקדוש (מדרש הנעלם, וירא דף קטו ע"א): שאין הקב"ה עושה רעה לשום אדם, אלא כשאנו משגיח בו הוא כלה מאליו, דכתיב: "תסתיר פניך ובהלון" (תהלים קד, כט).

לפעמים משרד מצליח מאוד. הברכה שם ממש שוקקת חיים. ופתאום הכל נעצר. כנראה שנעשתה שם עבירה של צניעות אפילו באין רואה, ומאותו יום הקללה רובצת שם עד שהכל ירד לטמיון. מפעל ענק שמחזיק אלף עובדים, אדם חטא באיזו פינה שם עם אשה - מאותו רגע הכל הולך ונסוג לאחור. פתאום מפטרים מאה עובדים, אחר כך עוד שלש מאות, אחר כך עוד חמישים וכו', עד שלבסוף נשארים שם רק השומר והמנהל, ולבסוף המפעל נסגר לגמרי. למה? כי הקב"ה הסתלק משם בעקבות העבירה שנעשתה שם.

אדם פתח חנות יפה והביא את הסחורה הטובה ביותר, ובכל זאת מעט מאוד קונים נכנסים לקנות אצלו. אדם פתח מגרש מכוניות הכי טוב בארץ, מיקם אותו במקום מעולה, פעל בכל דרכי הפרסום האפשריות, באופן שבפשוטות בכל שעה ביום אמורות להימכר שם כמה מכוניות, ובכל זאת 'הכל תקוע'. למה? כי נהגו שם שלא בצניעות וגרמו להקב"ה להסתלק משם, וממילא אין מי שימשיך על הסחורה חוט של חסד ומציאת חן בעיני הבריות.

וישראל בטלים למלך, הרי נמצא בו ועל ידו הישראל בטלים לאלקותו יתברך.

וזאת היא עבודת המלך תמיד להיות בו ועל ידו הנבראים בטלים לה', על ידי שהוא בטל והם בטלים אצלו...

24. בשיחה שמסר אבא מארי עט"ר רבינו יורם מיכאל אברגיל זיע"א (אמרי נועם, חיי שרה - מאמר ב) אמר, וז"ל:

התורה הקדושה מצוה כל אחד ואחד מאתנו במצוות שונות, שכל תכליתן היא שמירת הקדושה העצמית שלנו, כגון: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" (במדבר טו, טז), "והתקדש שם קדושתם" (ויקרא יא, מד), כי השכינה שורה עלינו אך ורק בהתאם לרמת שמירת הקדושה העצמית שלנו.

וכן השמירה על חיילי הצבא תלויה אך ורק בשמירת קדושת המחנה, כמו שנאמר: "כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנהך להצילך ולתת איבך לפניך והיה מחנהך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" (דברים כג, טו). כלומר, הקב"ה במשך כל שעות היום והלילה מתהלך לו בתוך המחנה הצבאי של עם ישראל ושומר כל חייל וחייל לבל יאונה לו כל פגע ח"ו.

כיצד אם כן, קורה שנפגע חייל בכל צורה שהיא? התשובה לכך היא, משום שנעשה במחנה דבר עבירה שגרם להקב"ה לשוב מאחריהם ולהסתלק מהמחנה, וכשהי מסתלק מהמחנה ממילא סרה מעליהם

ומתייצב על דרך לא טוב, ופוגם בצניעותו, אזי מתהפך השם הקדוש הזה ונעשה משם 'א"ל' אותיות 'לא', שהוא שם קליפה וטומאה.

ואת הסוד הזה לימדה אותנו התורה בפסוק הזה. וכך פירושו: 'פִּי יְהִי כֶּךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא יְהִי טְהוֹר' - שעבר מדרך הטהרה ונאחז בסבך הטומאה (בשם 'לא' שהוא שם הקליפה והטומאה).

'וַיֵּצֵא 'אֵל' מחוץ למַחֲנֶה' - אזי מכיון שפגם בחותם המלך, פגם גם בשם 'א"ל' החקוק ורשום בו, והשם 'א"ל' יצא אל מחוץ למחנה.

'לֹא' - יָבֵא אֶל תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה - ובמקומו יבוא אל תוך המחנה, השם 'לא'.

והיינו, שהארת השם 'א"ל' מאירה על היהודים רק בזכות שמירתם על גדרי הצניעות! וכאשר יהודי פוגם בגדרי

טהור מְקַרְה לְיִלָּה וַיֵּצֵא אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה **לֹא יָבֵא אֶל תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה**" (שם פסוק יא). ורק אחרי שאותו איש יטהר, יכול לחזור אל תוך המחנה.

והנה הפסוק הזה ('פִּי יְהִי כֶּךָ') הוא פסוק פלאי, בצורה התחבירית שלו, שהרי יש בו ארבע מילים: 'לא, אֵל, לא, אֵל'.

וגם בהבנה שלו, שהרי אחרי שהתורה מצוה: **'וַיֵּצֵא אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה'**, היא ממשיכה ואומרת: **'לֹא יָבֵא אֶל תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה'**. וזה פלא שהרי פשוט שאם הוא צריך לצאת מחוץ למחנה הוא לא יכול לבוא לתוך המחנה.

ומצאנו להגה"ק רבי אריה ליבש הלברשטאם זיע"א, האדמו"ר מזמיגראד, שכתב (אריה שאג, על התורה חלק א - עמוד שטז), וזתו"ד:

בכל יהודי חקוק ורשום השם הקדוש, שם 'א"ל'. והנה כאשר יהודי חוטא

מעין החכמה

הכל כאן, ואם איני כאן מי כאן' (סוכה נג). וכוונתו היתה על הקב"ה, שאם הקב"ה יִמָּצֵא בביתו של האדם או בעסק שלו וכדומה, ממילא הכל יהיה מלא ברכה, אך אם חלילה הקב"ה יעדר משם, שום דבר לא יהיה שם.

לצערנו ישנם גברים שאוהבים מאוד להימצא בחברת נשים, וכן להיפך, ישנן נשים שאוהבות מאוד להימצא בחברת גברים. צריך לדעת שזוהי הדרך המהירה ביותר לתהום, רחמנא ליצלין...

ישנו בית ספר משגשג שנרשמים אליו בכל שנה מאות תלמידים. פתאום חלה שם ירידה דרסטית. הרישום יורד למאה תלמידים, אין תקציב, סוגרים כיתות, עד שלבסוף בית הספר נסגר. למה? כי בחדר המורים ישנה תערובת קשה בין מורים למורות ונוהגים בשחוק וקלות ראש אלו עם אלו, וכשהקב"ה רואה זאת מיד הוא מסתלק משם, ויחד עמו מסתלקת גם הברכה.

ועל כך אמר הלל הזקן בעת שהיה שמח בשמחת בית השואבה: 'אם אני כאן

‘פִּי תִצָּא מִחֲנָה עַל אִיבִיךָ,
תתאמץ ותתגבר, והישמר מ’מכל דְּבָר
רָע!’

אמן כן יהי רצון!

הצניעות, אזי, מתעמעמת ההארה של
השם ‘א”ל’, ונהפכת להיות ‘לא’...

וכדי לחסוך את כל הבעיות הללו,
מתחננת התורה הקדושה:

מעין החכמה

שהוא עשה שטות? לא בשעה שהוא עושה
זאת, אלא כשמתחילים לפקוד אותו היסורים,
העסק קורס, האשה רוצה לעזוב אותו,
הילדים בורחים לו מהדרך - "וּמִצָּאָהוּ רְעוּת
רְבוֹת וְצָרוֹת, וְאָמַר בְּיוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל פִּי אֵין
אֱלֹהִים בְּקִרְבִּי מִצָּאוֹנִי הָרְעוּת הָאֱלֹהִים" (דברים
לא, יז), אתה כבר מבין מעצמך שכל זה קורה
לך בגלל שה' עזב אותך, כי כל עוד שאתה עם
ה', אתך והוא משגיח עליך. הרי אף פעם ה'
לא מעניש, אין מושג כזה שה' יעשה למישהו
צער, כמו שכתוב: "מִפִּי עָלִיוֹן לֹא תִצָּא
הָרְעוּת" (איכה ג, לח), מה שכן יכול להיות, שה'
מפסיק להביט בכיוון שלך, הוא לא עושה לך
כלום, רק שהוא כבר לא מסתכל עליך, בהסירו
עיניו ממך - אתה כמו עשב השדה.

על זה זעק דוד המלך: "אַל תִּסְתַּר פְּנֶיךָ מִמֶּנִּי"
(תהלים קב, א), עונשים לא היה איכפת לו
לקבל, הוא נס מפני אבשלום בנו - לא נורא,
זה יעבור! שמעי בן גרא קילל אותו - לא נורא,
"ה' אָמַר לוֹ קָלִל" (שמואל ב טו, י), הוא קיבל
צער ששה חדשים - לא נורא, יהיה בסדר! רק
'אל תסתיר פניך ממני', רק לא הסתר פנים.

דוד המלך היה בקי מאוד לדעת מה ה' רוצה
ממנו, והוא ביקש ממנו בקשה: "וְיִרְאָה
אִם דֶּרֶךְ עֲצָב בִּי וְנִחַנִּי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם" (תהלים
קלט, כד), מפרש האבן עזרא (שם): אם יש בלבי
רגע אחד מחשבה בדבריך שאינה כהוגן,
שלא תיטב בעיניך, המיתני מיד. כך הוא
ביקש על עצמו, בדרך כלל אנשים מבקשים

25. בשיחה שמסר אבא מארי עט"ר רבינו
ירוש מיכאל אברגיל זיע"א (בצור
ירוש - ליקוטי אמרים, חלק ה עמוד 124) אמר, וז"ל:

יהודי מצווה כל ימיו לא להסתכל בדבר
שמביא להרהור, אפילו אם אדם
סתם כך מסתכל בבגדים של אשה שהם
תלויים ליבוש, אומרת הגמרא (עבודה זרה כ.):
"וְיִנְשְׁמֶרֶת מִכָּל דְּבָר רָע" (דברים כג, י), שלא
יסתכל אדם באשה נאה ואפילו פנויה,
באשת איש ואפילו מכוערת, ולא בבגדי צבע
של אשה (ופירש רש"י, שזוכר את האשה כמו שהיא
מלובשת בהן, שמייפין אותה ומהרהר אחריה),
ובגמרא העמידו אפילו שטוחין על גבי כותל.

יוצא א"כ שעצם השמירה צריכה להיות
אפילו מהרהורים, וכל שכן
שמלכתחילה אדם לא יכניס עצמו לידי הרהור
על ידי צפיה בסרט זה או אחר, וכבר אמרו
בגמרא (נדה יג.): כל המביא עצמו לידי הרהור
אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה.

אומרת הגמרא (שבת קמ.): אמר רב קטינא,
העומד באמצע המיטה - כאילו עומד
בכריסה של אשה, ופירש רש"י (שם): העומד
באמצע מיטה שאיש ואשתו רגילים לישון בה,
כאילו עומד בכריסה של אשה, דמהרהר.

הצניעות היא כל כך חזקה שהיא באה
להגביל אותך מלחשוב שטות,
מלדבר שטות, ומלגעת בשטות. מתי אדם יודע

מעין החכמה

הטסטר בטעות זו, כי תפקידו של הטסטר הוא להעמיד אותו במבחן, ואם הוא היה לומד היטב את הכללים, הוא היה עומד במבחן.

כך זה גם בעבודת ה', השי"ת אמר לך: "וְלֹא תִתְּנוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶּם" (שם), והוא זה שמביא לך מחשבות רעות, כיון שהוא רוצה לבדוק אותך אם אתה חסין או לא, אם אתה צדיק או לא. על זה כתוב: "אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶתְּסִלְּךָ דְּרָכְךָ וְעַל ה' יִזְעַף לְבָבוֹ" (משלי יט, ג) - ה'אֲנִי אֶדְרֹשׁ, הטיפשות שלו, שלא למד את הכללים, היא שמעוותת את דרכו, והוא מתכעס על מי שנתן לו את ההוראות.

צריך לדעת שכל התמודדות שבאה לאדם היא מה', גם הטוב וגם הרע הכל מה', ולאמיתו של דבר הכל טוב, כי כיון שהכל הוא מאת ה', הכל לטובה, רק שיש טוב נגלה ויש טוב מכוסה, הטוב הנגלה הוא בבחינת עלמא דאתגליא, והטוב המכוסה הוא בבחינת עלמא דאתכסיא, כל דבר שהוא מכוסה הוא בבחינת אצילות.

גם בים הכל מכוסה, לכן הרקיע דומה לכסא הכבוד, וגם הים דומה לכסא הכבוד, ים בגימטריא חמישים, הוא עולם הבינה. כל דבר שהוא באתכסיא הוא מצויין.

לכן בזמן הגלות עיקר עסקנו הוא בחלק הנגלה של התורה, אבל לעתיד לבוא יתגלה שער החמישים שלעת עתה הוא מכוסה, ויצא הסוד לחוץ, ואז כל העולם ידעו את ה', אפילו הגויים שישארו בעולם ידעו את ה', כמו שכתוב: "כִּי אֶזְעַף אֶתְּסִלְּךָ דְּרָכְךָ וְעַל ה' יִזְעַף לְבָבוֹ" (משלי יט, ג) - כולם ירצו להיות יהודים, חלק ישמשו כעבדים, חלק ישמשו כמזכירים, חלק ישמשו כטייחים, אבל כולם ידעו את ה'.

לחיות, אבל דוד המלך לא ביקש לחיות, אלא אמר: 'אם אתה רואה שהמוח שלי לא חושב נכון, ותמצא בי מחשבה שאינה טובה, אל תרחם עלי. אם אני מעציב אותך, בשביל מה אתה נותן לי חיים?!' זו היתה ההנהגה של דוד המלך. לכן הוא זכה להיות הרגל הרביעית של המרכבה, הוא זכה לקבל מלכות למטה עד נצח, כמו שכתוב: "וְיָרְעוּ לְעוֹלָם יְהִיָּה וְכִסְאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ בְּגָדֵי. כִּנֹּרָה יִכּוֹן עוֹלָם וְעַד בְּשֹׁחַק נִאֲמָן סִלְחָ" (שם פט, לו-לח).

עכ"פ דוקא על ידי שנופלים לאדם הרהורים רעים והוא דוחה אותם, הוא מקיים את הלאו הזה של "וְלֹא תִתְּנוּ" (במדבר טו, לט).

כלומר, הרב רוצה לומר בדרך חידוד שעל האדם לשמוח שנופלים לו מחשבות כאלה, כי בכך הוא זוכה לקיים את הלאו הזה של "וְלֹא תִתְּנוּ".

הקב"ה שולח לאדם מחשבות זרות כדי לבחון אותו אם ירהר בהן או לא. אם הוא מהרהר בהן הוא לא עושה את רצון ה', אבל אם הוא מגרש אותן, הוא הצליח לעמוד במבחן, ובזה הוא משמח את ה'.

הדבר דומה לאחד שצריך לעבור 'טסט' כדי לקבל רשיון נהיגה, לפעמים במהלך המבחן הטסטר אומר לו: 'יתירה יש פה ילדים, זה ממש מסוכן, תעלה למדרכה מיד', אם הוא טיפש הוא תיכף ומיד מטה את ההגה ימינה ועולה למדרכה, ואז הטסטר מכשיל אותו באופן מיד, גם אם הוא יטען: 'הרי אתה אמרת לי לעלות למדרכה', הוא יאמר לו שהיה עליו לסרב, כיון שהמדרכה היא מקום להולכי רגל, מה היה עליו לעשות? הוא היה צריך לעצור ולהמתין עד שאותם ילדים יעברו למקום אחר, ולכן הוא לא יכול להאשים את

העולה מן האמור להלכה ולמעשה

ה' אֱלֹהֵינוּ מְתַהַלֵּף בְּקָרֵב מִחֲנֻה לְהַצִּילָה וְלִתֵּן אֵיבָהּ לְפָנֶיהָ וְהִיא מִחֲנֻה קְדוֹשׁ וְלֹא יֵרָאֶה בָּהּ עֲרוֹת דָּבָר וְשֶׁב מֵאַחֲרֶיהָ" (דברים כג, טו). כלומר, הקב"ה במשך כל שעות היום והלילה מתהלך לו בתוך המחנה הצבאי של עם ישראל ושומר כל חייל וחייל לבד יאונה לו כל פגע ח"ו.

כיצד אם כן, קורה שנפגע חייל בכל צורה שהיא? התשובה לכך היא, משום שנעשה במחנה דבר עבירה שגרם להקב"ה לשוב מאחריהם ולהסתלק מהמחנה, וכשה' מסתלק מהמחנה ממילא סרה מעליהם השמירה וההגנה המעולה שהיתה להם מן השמים, והם נחשפים לכל הרעות והצרות שבעולם, כמו שנאמר: "וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהִיא לֹאֲכָל וּמִצָּאָהוּ רְעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת", וכן מבואר בזוהר הקדוש: שאין הקב"ה עושה רעה לשום אדם, אלא כשאנו משגיח בו הוא כלה מאליו, דכתיב: "תִּסְתִּיר פָּנֶיךָ יְבָהּלוֹן".

ג. כאשר יהיה המחנה קדוש, נזכה שכל אויבינו יכנעו לפנינו, ונזכה לשלום אמיתי כמו שהיה בזמן שלמה, שנאמר עליו (לאביו, דוד המלך): "הִנֵּה בֵּן נוֹלֵד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וְהַנְחוּתִי לוֹ מִכָּל אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלָמָה יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשְׁלוֹם וְשָׁקֵט אֶתֵּן עַל יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו".

אמן כן יהי רצון.

א. בפרשת השבוע אנו לומדים כיצד יוצאים למלחמה. והדבר הראשון שמלמדת אותנו התורה, היא הזהירות מאיבוד שליטה רוחנית! וכמו שכתב הרמב"ן זיע"א (דברים כג, י): "וז"ל:

'והידוע במנהגי המחנות היוצאות למלחמה, כי יאכלו כל תועבה, יגזלו ויחמסו ולא יתבוששו אפילו בניאוף וכל נבלה, הישר בבני אדם בטבעו - יתלבש אכזריות וחמימה כצאת מחנה על אויב'.

ועל זה באה התורה והזהירה: "כִּי תֵצֵא מִחֲנֵה עַל אֵיבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דָּבָר רָע" - גם שאתה נמצא בהתמודדות נפשית, וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דָּבָר רָע" - השתדל בכל יכולתך לברוח מהחטא!

ב. התורה הקדושה מצוה כל אחד ואחד מאתנו במצוות שונות, שכל תכליתן היא שמירת הקדושה העצמית שלנו, כגון: "וְלֹא תִתּוּר וְאַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי צִינִיכֶם" (במדבר טו, לו), "וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדָשִׁים" (ויקרא יא, מד), כי השכינה שורה עלינו אך ורק בהתאם לרמת שמירת הקדושה העצמית שלנו.

וכן השמירה על חיילי הצבא תלויה אך ורק בשמירת קדושת המחנה, כמו שנאמר: "כִּי

ביקור הרב במוסדות חינוך חב"ד עפולה

מענה למכתבים מעם ישראל

ברכות ועצות לחיילים היקרים

אברכי הכולל בריתחא דאורייתא

מאיר העולם

שיעור לאברכי מכון המאיר לארץ

מו"ר שליט"א עם הרב ירון אשכנזי שליט"א, רב העיר גדרה

התקדמות הבניה בבית הרב יורם

עבודות להתקנת המעלית

הקמת הגלריה

מחזורים

עם כוונה ונשמה

המחזורים השלמים עם כוונות, הכנות וביאורים
עפ"י הנהגת אבינו מו"ר הרב יורם מיכאל אברג'ל זיע"א

סט מלא לגבר | סט מחזורים בלבד | סט לאישה
15 חלקים | 10 חלקים | 5 חלקים

אפשרות לכריכה דמוי עור או עור אמיתי

כי גם את מי שרוצה להתפלל בכוונה

לרכישה:

shop.hameir-laarets.org.il

054-618-8907 | 08-931-1785

רחוב הקציר 666, נתיבות

השנה, פדיון כפרות עושים במאי"ר לארץ!

סיוע ליתומים ואלמנות

כמנהג אבינו מו"ר הרב יורם מיכאל אברג'ל זיע"א

התורמים יתברכו ע"י מורנו ורבנו
הגאון הרב ישראל אברג'ל שליט"א
ראש מוסדות בית המדרש המאיר לארץ

פדיון נפש
להושענא רבה
180 ש"ח למשפחה

פדיון
כפרות
180 ש"ח למשפחה

פדיון נפש
לראש השנה
180 ש"ח למשפחה

להצטרפות:

*2910 | 08-37-40-200

שעורי השבוע

מפי הרה"ג רבינו ישראל אברג'ל שליט"א

LIVE

השיעורים מועברים גם בשידור חי בערוצי המדיה של בית המדרש 'המאיר לארץ'

ראשון - כל שבוע בשעה 20:30 ערבית ושיעור
בית כנסת היכל אליהו, רח' נחל מטע 6 | השיעור יועבר בדיוו קול ברמה

בית שמש

שני - כל שבוע בשעה 18:30 מנחה ושיעור
בית הכנסת 'היכל נפתלי', רח' ברוריה 6

אשדוד

חמישי - כל שבוע בשעה 18:30 מנחה ושיעור
בית המדרש 'המאיר לארץ', רחוב הקציר 666

נתיבות

לוח שנה שיש בו הכל

שיעורי לימוד וזמנים הלכתיים - כל יום במקומו!

להזמנות: 054-618-8907 | 08-931-1785

יש לכם מה לספר לנו על המסילות? כתבו למייל: 3740200@h-l.org.il

ערוצי מחלקת המדיה

www.hameir-laarets.org.il המאיר לארץ
08-37-40-200 08-649-9859 קו המאיר לארץ

פרשת כי תצא

י"ג אלול ה'תשפ"ה

זמני שבת קודש

רבינו תם	יציאת שבת	הדלקת נרות	עיר
20:17	19:31	18:39	באר שבע
20:15	19:29	18:40	תל אביב
20:17	19:32	18:39	חיפה
20:08	19:34	18:29	אילת
20:18	19:32	18:42	ירושלים
		18:22	ירושלים 40 דק'

מסילות אל הרב

"ועשית מעקה לגגך" - הגג רומז על מוח האדם, ו'מעקה' ראשי תיבות 'הרהורי עבירה קשים מעבירה'. יש לשמור על המוח מפני מחשבות זרות והרהורים שעלולים להפיל את האדם חלילה.

(אמרי נועם דברים, עמוד קס"ז)

הפצת תורה חובקת עולם
היה שותף 08-37-40-200

לתרומות:

- בנק מזרחי טפחות, סניף 433 קריית גת, חשבון 96556
- בנק הדואר, סניף 1, חשבון 27016519
- בכל עמדות 'נדרים פלוס'